SKALICKÝ PRESS

ZDARMA | VYDÁVA MESTO SKALICA | JANUÁR 1/2018

Vážené Skaličanky, Skaličania,

je za nami rok 2017, v ktorom sme si pripomenuli 800. výročie prvej písomnej zmienky o Skalici. A zároveň sme na prahu roka, ktorý sa bude niesť v duchu ďalšieho výročia. Pred sto rokmi do nášho mesta prišla Dočasná vláda pre Slovensko a vznikla telocvičná jednota Sokol. Tieto udalosti budú rezonovať v nasledujúcich mesiacoch.

Keď sa obzrieme na uplynulých dvanásť mesiacov, môžem konštatovať, že Mesto Skalica hospodárilo počas celého roka s vyrovnaným rozpočtom a to i napriek tomu, že podielové dane neboli naplnené v predpokladanej výške. Schválilo i rozpočet na rok 2018 i viacročný rozpočet na roky 2018 - 2020. V priebehu roka bolo realizovaných viacero investičných aktivít. Spomeniem tie najvýznamnejšie. Týkali sa predovšetkým bezpečnosti cestnej premávky. Bolo to nasvietenie viacerých exponovaných priechodov v meste a tiež modernizácia kamerového systému. Pokračoval viacročný projekt rekonštrukcie a modernizácie chodníkov na sídliskách mesta, ktoré boli dlhodobo na okraji záujmu. Ukončený bol rozsiahly projekt výmeny verejných osvetľovacích telies za úsporné LED svetlá. Začala sa revitalizácia areálu ZŠ Strážnická, uskutočnila sa modernizácia strojovne a kompletná výmena osvetlenia na zimnom štadióne.

Pokračovanie na strane 3

Skalický rubín s Chráneným označením pôvodu

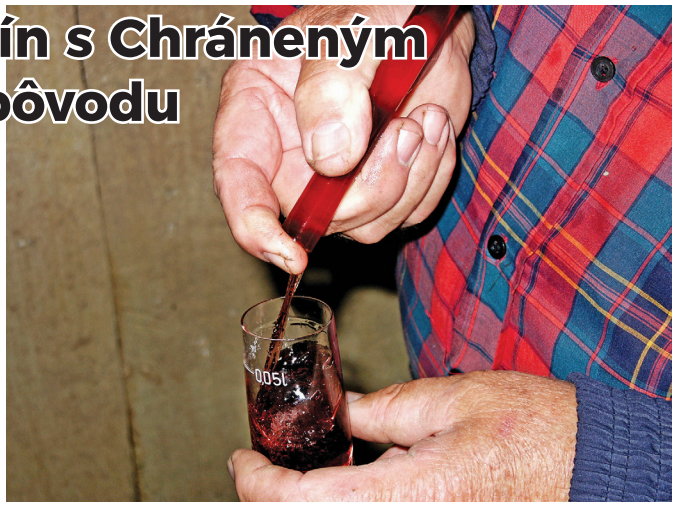

Skalický rubín, víno, ktoré neodmysliteľne patrí ku Skalici, vstupuje do nového roku 2018 s úspechom. 15. decembra 2017 mu Európska komisia po niekoľkoročnom registračnom procese udelila európsku ochranu názvu „Skalický rubín". Chránené označenie pôvodu (CHOP) v Európskej únii zabezpečuje vysoký stupeň ochrany značky, pričom neobmedzuje výrobcov pri jej používaní, pokiaľ dodržujú schválenú špecifikáciu, ktorá je uverejnená a všetkým dostupná na úrovni Európskych právnych predpisov.

Skalický rubín je červené víno, ktoré je získané výhradne úplným alebo čiastočným alkoholovým skvasením čerstvého hrozna výhradne z odrôd Frankovka modrá, Svätovavrinecké a Modrý Portugal. Toto víno musí byť vyrobené len z hrozna dopestovaného na presne ohraničenom katastrálnom území mesta Skalica a hranicami katastrálnych území obcí Mokrý Háj, Popudinské Močidlany, Prietržka, Radošovce a Vrádište (cca 50 km^2). Skalický rubín charakterizuje plná chuť, výrazný obsah antioxidantov a farba, od ktorej sa odvíja aj jeho historický názov.

Iniciátorom prvého kroku ochrany dedičstva vinohradníctva a vinárstva v Skalici bolo v roku 2010 Občianske združenie Vínna cesta Záhorie.

O tejto téme pripravujeme rozhovor s predsedom občianskeho združenia Vínna cesta Záhorie Ľudovítom Bráneckým, ktorý vám prinesieme o mesiac.

Na prahu roku 1918

Vstúpili sme do „osmičkového" roku. Vždy je to spojené s upriamením pozornosti a pripomínaním si udalostí v našej histórii ako bol revolučný rok 1848 (až 1849), koniec Prvej svetovej vojny a vznik ČSR 1918, *„víťazný február"*, resp. februárový prevrat 1948, či augustová okupácia Československa 1968. V Skalici sa však zameriame predovšetkým na rok 1918, s ktorým sú v súvislosti s naším mestom spojené dve významné udalosti. Obe sa udiali, takpovediac, v jednom týždni. 6. novembra 1918 do Skalice špeciálnym vlakom z Prahy prišli členovia tzv. Dočasnej vlády pre Slovensko na čele s Vavrom Šrobárom. Pred tisíckami ľudí verejne Šrobár deklaroval vytvorenie Československej republiky a prevzatie správy vecí verejných do rúk Dočasnej vlády. Skalica sa tak na niekoľko dní de facto stala hlavným mestom Slovenska. Iba o niekoľko dní neskôr, 10. novembra, v našom meste vznikla telocvičná jednota Sokol Skalica, ktorej prvým starostom sa stal Dr. Pavel Blaho. Bola to prvá TJ na Slovensku.

O všetkých týchto dejinných udalostiach si v priebehu roka povieme viac. Tiež si ich verejne rôznymi formami pripomenieme. Toto je logo k stému výročiu príchodu Dočasnej vlády, ktoré nás bude sprevádzať počas celého roka.

100

1918 • 2018

Majstri sveta na radnici (strana 2)

Medzinárodný beh Hodonín - Holíč - Skalica s rekordnou účasťou (strana 11)

Schválený bol rozpočet na rok 2018

13. decembra sa poslanci Mestského zastupiteľstva Skalica zišli posledný krát v roku 2017. Čakalo na nich 29 bodov programu a prerokovávali ich vyše päť hodín. V úvode primátor Ľudovít Barát poslancom oficiálne predstavil nového viceprimátora Milana Romana. Potom si poslanci minútou ticha uctili pamiatku zosnulého atletického trénera Juraja Zapletala. Za nového člena mestskej rady bol zvolený Alexander Tóth a za nového konateľa spoločnosti Správa mestského majetku Skalica Milan Roman.

Poslanci prerokovali a vzali na vedomie záverečné správy o výchovno-vzdelávacej činnosti školských a predškolských zariadení, výročnú správu spoločnosti Vepos Skalica za rok 2016, správu o vyhodnotení letnej turistickej sezóny 2017 v zariadeniach spravovaných obchodnou spoločnosťou Správa mestského majetku Skalica a Správu o letnej turistickej sezóne 2017.

Pomerne veľká diskusia bola k dvom témam. Prvou bol návrhu VZN č.1/2017 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení a zmena č. 1/2017 VZN Mesta Skalica č. 2/2014 o výške mesačného príspevku zákonných zástupcov detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Návrh uznesenia o zvýšení poplatku o 5 eur bol schválený.

Pomerne veľký časový priestor zabrala diskusia k téme kúpy priemyselnej budovy v areáli bývalého ZVL, ktorá by mohla slúžiť predovšetkým spoločnosti Správa mestského majetku. Po prehliadke budovy väčšina poslancov konštatovala, že návrh na odkúpenie nepodporia. Po diskusii bol tento bod z programu rokovania veľkou väčšinou hlasov stiahnutý.

Poslanci schválili rozdelenie finančných prostriedkov z Neinvestičného fondu Mesta Skalica na podporu aktivít v oblasti práce s mládežou pre rok 2018 pre 37 projektov vo výške takmer 25 tisíc eur. Z Neinvestičného fondu boli rozdelené a poslancami schválené finančné prostriedky na športovú činnosť na rok 2018 vo výške 48 485 € pre 17 klubov a suma 1490 € v rámci podpory udržania a obnovy historického centra mesta Skalica na jeden projekt. Poslanci zobrali na vedomie plán investičnej výstavby na rok 2018 v objeme viac ako 3 mil. €.

Najdôležitejším bodom rokovania bol návrh rozpočtu mesta Skalica na rok 2018 a viacročného rozpočtu na roky 2018-2020. Aj k tejto téme bola pomerne bohatá diskusia. Oba návrhy rozpočtov boli schválené.

Prijatie členov ZPOZu

Zbor pre občianske záležitosti je pomenovanie, ktoré najmä mladším ročníkom nič nehovorí. Skrývajú sa pod ním dobrovoľníci, ktorí už desiatky rokov zabezpečujú dôstojný a slávnostný priebeh udalostí ako sobáše, prijatia narodených či rozlúčky so zosnulými. Skalická radnica sa rozhodla, že si ich nenápadnú, ale dôležitú činnosť uctí slávnostným prijatím v obradnej sieni. Primátor Ľudovít Barát v príhovore vyzdvihol prácu desiatok ľudí v ZPOZe a odovzdal im pamätné listy. Pozvaní hostia sa zapísali do Pamätnej knihy mesta Skalica. Prijatia sa zúčastnil aj viceprimátor Milan Roman. Prvým historickým dokumentom na Slovensku, v ktorom sa hovorilo o zriaďovaní a činnosti tzv. aktívov pre občianske záležitosti pri osvetových besedách, bol 14. apríl 1953. Od toho obdobia postupne začali vznikať na celom území a začali s činnosťou, ktorú prakticky v nezmenenej podobe vykonávajú dodnes. V roku 1962 sa začal všeobecne používať názov Zbor pre občianske záležitosti.

Majstri sveta na radnici

Päť skalických hokejbalistov Radoslava Petroviča, Petra Hránka, Miroslava Poláka, Luboša Krajsu a Nikolu Kovalovského prijal primátor Ľudovít Barát v obradnej sieni radnice. Bolo to pri príležitosti zisku titulu majstrov sveta, ktorý naši hokejbalisti získali v rámci spoločného tímu Československa v kategórii masters hráčov nad 35 rokov na majstrovstvách sveta v Lovosiciach. Športovci sa zapísali do Pamätnej knihy mesta Skalica. Podujatia sa zúčastnil aj viceprimátor Milan Roman a predsedníčka komisie MsZ pre vzdelávanie, mládež a šport Jana Rekošová.

Rok 2017 bol pre skalický hokejbal vôbec najlepší v histórii – okrem tohto úspechu získali v drese Slovenska skalickí hokejbalisti svetový triumf na majstrovstvách sveta v Pardubiciach a do tretice to bol premiérový titul majstrov Slovenska v extralige pre tím HbC Hokejmarket.

OPUS MAGNUS

alebo dobrovoľníci na Strážnickej

Pred koncom roka, možno ako taký predčasný vianočný darček, zhotovili zamestnanci spoločnosti Protherm Production Skalica základy a oplotenie športového ihriska v areáli školy.

S myšlienkou dobrovoľníckej akcie u nás v škole prišiel pán Peter Kuba z firmy Protherm. Po diskusii so mnou na tému škola a jej kritické miesta a potreby. Peťo je osobnosť schopná vlastným príkladom motivovať svojich, musím povedať veľmi šikovných zamestnancov k robeniu dobrých skutkov pre iných, bez nároku na odmenu...iba pre dobrý pocit. Dobrovoľníctvo je v našich končinách vec zatiaľ málo obvyklá...táto partia za dva dni tvrdej a odbornej práce počas vlastného voľna postavila oplotenie okolo opravovaného multifunkčného ihriska. Zakúpili všetok potrebný stavebný materiál a náradie. Viem, že nestoja o publicitu, ale napriek tomu cítim, že jediné, čo môžem spraviť je poďakovať... za seba i naše športuchtivé decká. Rada som Vás spoznala: Juraj Smolinský, Martin Paksi, Peter Kuba, Slavek Praskač, Miro Masaryk, Miro Gregor, Milan Ďurkoš, Rasťa Surový, Daniel Szuhaj, Martin Kojš, Romana Štefanišinová, Andrea Gregorová, Kristínka Bolebruchová, Janka Rekošová, Miro Kubanyi, Samo Mokrohajský, Kamil Jakabovič, Erika Surová, Rudolf Sarkoezi, Patrik Farkaš, Riša Bartošek, Miro Pekar, Michal Mrva.

Eva Hanzalíková, riaditeľka ZŠ Strážnická Skalica

Dokončenie zo strany 1

Ukončená bola i viacročná modernizácia letného športového areálu vybudovaním umelého osvetlenia. Postavený bol ďalší bytový dom pre 33 rodín, ktoré by sa sem mali nasťahovať v priebehu niekoľkých týždňov. Mesto si celý rok plnilo úlohy v plnom rozsahu tak, aby boli kompletne zabezpečené všetky služby pre občanov. Tak tomu bude i v roku 2018.

Ak by som mal spomenúť niektoré konkrétne projekty, ktoré nás čakajú – budeme pokračovať na úseku zlepšovania bezpečnosti života občanov. Týka sa to modernizácie kamerového systému, osvetlenia priechodov, bezbariérových prístupov a s tým spojenú statickú dopravu. Pokračovať budeme v rozbehnutom dlhodobom zámere revitalizácie chodníkov na sídliskách. Pokračovať sa bude v revitalizácii areálu ZŠ Strážnická. Pripravujeme rekonštrukciu pracoviska Pod kalváriou Materskej školy Skalica. Schválený je zámer na výstavbu ďalšej bytovky s 22 bytmi. Máme rozpracovaných, podaných, resp. naplánovaných niekoľko projektov, uvidíme, ako budeme v tejto oblasti úspešní a ktoré sa nám podarí zrealizovať.

Prajem Vám pevné zdravie, pohodu v rodinách i vo vašom zamestnaní a nech sa vám všetkým v roku 2018 v Skalici dobre žije.

Ľudovít Barát,
primátor mesta Skalica

Primátor prosil o ochranu mesta

3. decembra sa opäť naplnilo jedno ohnivko tradícií, ktoré v našom meste udržiavame. V cirkevnom kalendári bolo v tento deň meno sv. František Xaverský. S menom tohto svätca je v našom meste spojené druhé patrónstvo, jeho meno nesú dva chrámy – na námestí jezuitský kostol a kostolík na úpätí vinohradov. A spája sa s ním aj stáročná tradícia. V tento deň sa každoročne koná slávnostná svätá omša. Jej súčasťou je prosba najvyššieho predstaviteľa mesta sv. Františkovi Xaverskému. Z úst Ľudovíta Baráta zaznela aj tento rok.

Žijeme samozrejme v dobe, kedy našťastie tieto katastrofy civilizovanému svetu, a teda ani Skalici, nehrozia, ale tento symbolický akt je dôležitým poukázaním na historické súvislosti, na tradície i na fakt, že predstavitelia mesta mali a majú záujem na tom, aby mestu nehrozili žiadne pohromy a nešťastia. Pri tejto príležitosti pripomeňme ešte jeden fakt, že kostolík sv. Františka Xaverského pri vinohradoch, vybudovaný v roku 1714, obyvatelia mesta postavili práve na pamiatku zažehnania jednej pohromy - morovej epidémie v roku 1710.

Advent 2017

V sobotu 2. decembra sa rozsvietila prvá svieca na mestskom adventnom venci. Zhromaždilo sa pri ňom niekoľko veriacich, ktorí si vypočuli slová primátora Ľudovíta Baráta, evanjelického farára Petra Švehlu a dekana Romana Stachoviča, ktorý posvätil symbolický mestský veniec i vence, ktoré so sebou priniesli veriaci.

Mikulášske trhy

V stredu 6. decembra sa začali Mikulášske trhy na námestí. V ich úvode primátor Ľudovít Barát za pomoci detí rozsvietil vianočný stromček. Primátor i viceprimátor Milan Roman zaželali Skaličanom príjemný advent a pokojné vianočné sviatky. Pre návštevníkov, ktorých tu v prvý večer bolo neúrekom, bolo až do soboty k dispozícii vyše 30 stánkov s občerstvením a rôznym sortimentom pod zub i na potešenie. Každý podvečer bol pripravený hudobný program.

Primátor i viceprimátor ako Mikuláš

Deň pred Mikulášom viceprimátor Skalice Milan Roman pozval klientov azylového domu Cesta do hotela Sv. Ludmila na slávnostnú večeru, ktorej predchádzalo odovzdávanie balíčkov so sladkosťami a ovocím všetkým deťom. Okrem viceprimátora sa podujatia zúčastnil aj poslanec MsZ Skalica Lukáš Tisoň. Pripravený bol aj hudobný darček – pieseň v podaní Kristíny Hrazdilovej.

6. decembra sa primátor Ľudovít Barát spolu s viceprimátorom Milanom Romanom vybrali do niekoľkých zariadení, aby ich klientov potešili mikulášskymi balíčkami. Ich prvou zastávkou bol detský domov, nasledovala chránená dielňa a denný stacionár Mikádo a napokon domov sociálnych služieb Zelený dom. Deti sú deti. Všetky sa tešia darčekom a sladkostiam zvlášť. A tak tomu bolo vo všetkých troch zariadeniach. V Zelenom dome už tradične aj so spevom.

Vianočné podujatia ZUŠ

Ako každý rok pred Vianocami aj tentoraz pripravili pedagógovia a žiaci Základnej umeleckej školy dr. Janka Blaha v Skalici viacero podujatí. Sériu začal koncert žiakov hudobného odboru v koncertnej sieni františkánskeho kláštora. Nasledovali štyri vystúpenia v Dome kultúry. Najprv to boli Vianoce s DFS Skaličánek, nasledovali Vianoce prípravného štúdia Taxis, Vianočná rozprávka na motívy slávneho muzikálu *„Šíleně smutná princezna"* a napokon tanečné predstavenie Pelíšky podľa rovnomenného českého filmu. Určite netreba pripomínať, že o všetky predstavenia bol mimoriadny záujem.

Adventné koncerty

10. decembra v jezuitskom kostole priniesli skutočnú predvianočnú atmosféru členovia zoskupenia Musica folklorica z Horňácka. Predstavili ľudové, vianočné piesne, koledy, vážnu hudbu, ale i poéziu. Muzikanti i speváci v krojoch, nádherný súzvuk hlasov, moravský vianočný folklór ... to všetko prispelo k veľmi príjemnej atmosfére, ktorá vo sviatočný podvečer panovala v jezuitskom kostole.

Aj ďalší adventný koncert sa uskutočnil v jezuitskom kostole - v nedeľu 17. decembra. Tentoraz sa predstavil domáci chrámový zbor Cantamus Domino pod taktovkou Mariána Mikúša. V ich podaní si návštevníci mohli vypočuť predovšetkým koledy, ale tiež skladby velikánov svetovej hudby Ludviga van Beethovena či Wolfganga Amadea Mozarta. Zneli však i verše.

Už tradične Marián Mikúš pozýva na vystúpenia Cantamus Domino hostí. Nechýbali ani tentoraz. Na organe hral Richard Šimek, na zobcovej flaute Eva Bartošková, Slavena Silvia Radó, Terézia Bartošková, Monika Klásková a Denisa Horváthová, všetci žiaci Základnej umeleckej školy dr. Janka Blaha v Skalici.

Ani pri tomto adventnom koncerte nebolo za dverami jezuitského kostola typické predvianočné počasie, ale program chrámového zboru Cantamus Domino a jeho hostí atmosféru pred najkrajšími sviatkami roka nepochybne navodil.

Z matriky
21. novembra - 31. decembra

NARODENÍ

Timotej **Sijka**
Jakub **Blanárik**
Ema **Nováková**
Matúš **Sukup**
Diana **Pekárková**
Peter **Tököly**
Kristína **Hrtúsová**
Eliška **Fajnorová**
Martin **Klemon**
Elena **Bilčíková**
Viktória **Vrbová**
Jakub **Kastler**
Melánia **Provazníková**
Ráchel **Hornáčková**

SOBÁŠE

Dávid Voleček
a Lenka Rozborilová
Kamil Suchovský
a Petra Čmaradová

ÚMRTIA

Magdalena **Hrebíčková** (90)
František **Zaňát** (79)
Mária **Bíliková** (97)
Jozefína **Vaškorová** (58)
Rudolf **Krička** (66)
Viera **Alexyová** (85)
Štefan **Halász** (51)
Rudolf **Bucha** (85)
Štefan **Baláž** (86)

Dvanáste Putovanie

Posledné Putovanie skalickou históriou sa konalo vo štvrtok 14. decembra 2017 a bolo venované významným osobnostiam mesta. V úvode priblížili charakteristiku osobnosti viacerými citátmi významných mysliteľov Jana Koutná a Viera Drahošová. Profesorka Eva Fordinálová charakterizovala Skalicu, jej prostredie a jednotlivé fenomény mesta, ktoré umožnili vyrásť veľkému množstvu osobností z rozličných oblastí a ich význame pre Slovensko aj ďalšie krajiny. Viera Drahošová predstavila galériu asi 150 osobností, pri ktorej vychádzala z monografie mesta Skalica vydanej v roku 2014. Profesorka a čestná občianka mesta Skalica Eva Blahová, vnučka Pavla Blaha priblížila osobnosti z rodiny Blahovej. S hudobným programom vystúpilo Skalické sláčikové kvarteto.

Informácia o podaní priznania k dani

Priznanie k dani z nehnuteľností je potrebné podať v termíne od 1. do 31. januára 2018 na Mestský úrad Skalica. Priznanie k dani z nehnuteľností na rok 2018 podáva občan,

- ktorý nadobudol do osobného vlastníctva (kúpa, odkúpenie bytu, darovanie...) nehnuteľnosť v roku 2017,
- u ktorého nastala v priebehu roka 2017 zmena vo výmere m^2,
- u ktorého nastala zmena v charaktere nehnuteľnosti, ktorej je vlastníkom (stavebný pozemok …)
- u ktorého vzniká nárok na úľavu podľa §11 VZN 4/2012 (osoby staršie ako 62 rokov, t.j. ročník 1955, držitelia preukazu FO s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí spĺňajú podmienky pre nárok na úľavu - spolu s preukazom je potrebné priniesť rozhodnutie o jeho pridelení)
- ktorý predal/daroval nehnuteľnosť v priebehu roka 2017

Kontaktné osoby: Lucia Kubová a Jana Lorencová, tel. 034/ 6903 226
Kompletné informácie nájdete na webovej stránke Mesta Skalica.

2017 - rok 800. výročia

Rok 2017 sa celý niesol v znamení 800. výročia prvej písomnej zmienky o Skalici. Už od konca roku 2016 a celý nasledujúci sme mali pripomienku výročia na upravených autobusoch mestskej hromadnej dopravy. Nosným podujatím bol cyklus populárno-náučných a spoločenských podujatí pod názvom Putovanie Skalickou históriou. Počas nich si viacero odborníkov, dobrovoľníkov či pamätníkov pripravilo prednášky a prezentácie z mnohých oblastí. Už prvé oficiálne kultúrno-spoločenské podujatie radnice reprezentačný ples sa niesol v znamení tohto výročia. Významným príspevkom bolo vydanie knihy Mestská správa Skalice do roku 1711 autora Richarda Dršku, odborného pracovníka Záhorského múzea v Skalici. Mestská knižnica a okresný archív pre deti pripravili netradičný Deň detí – populárno-náučné dopoludnie vo františkánskej záhrade. V rámci tvorivých dielní si deti mohli vyskúšať písať brkom, vyrobiť naozajstnú pečať, mohli si otestovať svoje vedomosti z histórie Skalice a dozvedieť sa veľa zaujímavostí z histórie mesta. Zaujímavým príspevkom bolo zakopanie tzv. Skrinky odkazov na ZŠ Strážnická. V školskom klube detí žiaci namaľovali niekoľko desiatok obrázkov s motívom Skalice, jej histórie a pamiatok a vložili do skrinky. Niekedy v budúcnosti si žiaci školy budú môcť pozrieť práce svojich predchodcov a ich pohľad na históriu nášho mesta.

Reprezentačnú výstavu špeciálne k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Skalici pripravili viacerí odborní pracovníci múzea zo zbierkových fondov. Príspevkom k výročiu bolo aj nové podujatie oboch vinohradníckych spolkov pod názvom Festival kráľovských vín. Ďalším príspevkom k 800. výročiu bola reprezentačná výstava žiakov ZUŠ dr. Janka Blaha v Skalici pod názvom Naša Skalica. Inštalovaná bola v Galérii u františkánov. V rámci Skalických dní bola na Škarniclovej ulici otvorená Expozícia kníhtlače pri príležitosti 355. výročia kníhtlače v Skalici a 800. výročia.

Okrem spomínaných aktivít sa uskutočnilo počas roka niekoľko ďalších menších podujatí, ktoré sa tiež niesli v duchu výročia.

Mesto Skalica sa rozhodlo nepripomenúť si toto významné výročie jedným, možno okázalým, komerčným a drahým podujatím, ale rozložiť si pripomínanie výročia na 12 mesiacov, pripraviť viacej rôznorodých aktivít, ktoré by náučnou, názornou a pútavou formou pritiahli malých i veľkých Skaličanov k téme bohatej histórie nášho mesta. Myslíme si, že predchádzajúci výpočet tých najdôležitejších podujatí toto potvrdil.

1217 - 2017

SKALICA
1217-2017

Potvrdenie Maximiliána II.
1574

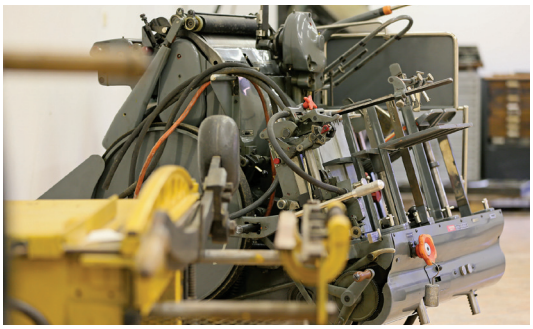

POZVÁNKA

Spomenieme si na Mariána Vargu

Spoločnosť Mariána Vargu pripravuje koncert v Skalici. Uskutoční sa v jezuitskom kostole 29. januára o 19.00 pri príležitosti nedožitých 71. narodenín známeho hudobníka a skladateľa. Predstaví sa česká speváčka a hudobníčka Iva Bittová, ktorá si zaspieva so sprievodom violončelistu Jozefa Luptáka a klaviristu Vladislava Šarišského.

Na ohlásenom podujatí Marián Varga 70+1 vystúpia tiež Michal Kaščák, Július Fujak a Teória otrasu, Vargov synovec Jakub Kudláč, Pjoni, sláčikové kvarteto Convergence Quartet a ďalší. Všetci účinkujúci budú pritom interpretovať Vargove skladby.

Spomínaný koncert je len jednou z aktivít Spoločnosti Mariána Vargu, ktorá začala svoju činnosť na jeseň minulého roku. Hlavným cieľom inštitúcie je starostlivosť a zveľadenie hudobného odkazu známeho hudobníka a skladateľa. Spoločnosť sa plánuje aktívne a systematicky venovať hudobníkovej tvorbe, pričom okrem organizovania výročných spomienkových koncertov sa pokúsi tiež sprehľadniť a skompletizovať katalóg jeho diela. *„Spoločnosť Mariána Vargu by mala byť vo svojej podstate neinštitucionalizovaná, lebo Marián sám nebol v žiadnom inštitúte, on bol inštitút sám o sebe, ktorý niesol určitý obsah. A teraz by sme ten obsah chceli posunúť ďalej, aby nezostal len v archívoch alebo v šuflíkoch, a aby sme to, čo nestihol dokončiť, kým odišiel, dokončili, pretože všetci cítime, že to má zmysel a že to môže obohatiť ďalších ľudí. Podobne, ako majú aj u našich susedov v hudbe svojich ťahúňov, veríme, že Marián má ten potenciál, že by mohol byť jedným z pilierov slovenskej hudby,“* uviedol počas dnešnej tlačovej konferencie výkonný predseda Spoločnosti Mariána Vargu, violončelista a riaditeľ festivalu Konvergencie Jozef Lupták.

Členmi spoločnosti Mariána Vargu sú umelci, priatelia a spolupracovníci, ku ktorým mal Varga počas svojho života blízko. Okrem Jozefa Luptáka k nim patrí napríklad hudobný skladateľ Vladimír Godár, dramaturg a publicista Ladislav Snopko, textár a publicista Peter Uličný, básnik Kamil Peteraj, kazateľ Daniel Pastirčák, manažér Viliam Vaškovič, riaditeľ festivalu pohoda a hudobník Michal Kaščák, muzikológ Jozef Fujak, režisér Juraj Nvota a ďalší. Medzi čestných členov spoločnosti patria i Pavol Hammel, Dušan Dušek, Dušan Mitana, Jan Rejžek, Iva Bittová, Michael Kocáb či Jiří Černý. Za založením organizácie stojí však predovšetkým manželka Mariána Vargu, Jana Vargová, ktorá je čestnou predsedníčkou spoločnosti. (www.pravda.sk – príspevok je krátený)

Lístky na toto podujatie v hodnote 15 € si môžete zakúpiť v mestskej knižnici, Turistickej informačnej kancelárii mesta Skalica, v sieti Ticketportal a na oddelení kultúry MsÚ Skalica (františkánsky kláštor).

Predvianočné pozvanie Zeleného domu a Mikáda

Už sa stalo tradíciou, že penzión Maxim a rodina poslanca mestského i krajského zastupiteľstva Stanislava Chovanca pozvala klientov i zamestnancov domova sociálnych služieb Zeleného domu, chránenej dielne a denného stacionára Mikádo na predvianočné posedenie. Uskutočnilo sa v utorok 12. decembra. V úvode sa krátkym programom predstavili deti Materskej školy Skalica, pracoviska Hviezdoslavova. Potom spievali, tancovali i recitovali klienti zo Zeleného domu i Mikáda. A keďže sa blížili Vianoce, všetci pozvaní dostali od hostiteľov darčeky. Všetci spolu vytvorili príjemnú a emotívnu predvianočnú atmosféru.

KRÁTKE SPRÁVY

Prijatie darcov krvi

Stalo sa tradíciou, že dobrovoľní darcovia krvi sú pred koncom roka pozývaní na skalickú radnicu. Mesto Skalica sa tak snaží oficiálne im vyjadriť úctu a poďakovanie za ich nezištnú a ušľachtilú pomoc. Ľudovít Barát aj v tomto roku, v pondelok 11. decembra, prijal darcov, ktorí sa v tomto roku stali držiteľmi bronzovej, striebornej a zlatej Jánskeho plakety za bezplatné darovanie krvi. Pozvaní darcovia sa zapísali do Pamätnej knihy mesta Skalica.

Informatický workshop Via Humana

14. decembra študenti odboru informatika a informačné systémy zorganizovali informatický workshop, ktorého cieľom bolo oboznámenie žiakov základných škôl so svetom informatiky a techniky v dnešnej dobe, ale aj s tým ako vyzerala technika v minulosti. Študenti pripravili až desať stanovíšť a ukázali svoju profesionalitu pri organizovaní a zvládaní nečakaných situácií. Podujatie bolo pripravené pre základné školy, ale ich malý záujem a účasť organizátorov sklamal.

Predvianočné minitrhy

V druhom decembrovom týždni sa na dvoch miestach konali predvianočné minitrhy. Vo štvrtok a piatok 7. a 8. decembra to bola predajná výstavka šikovných rúk klientov Zariadenia pre seniorov a v piatok bola mestská knižnica plná darčekov. Na oboch miestach návštevníci mohli obdivovať ručnú prácu, všakovaké materiály, tvary, farby i vône. V Zariadení pre seniorov si handmade výrobky bol prezrieť viceprimátor Milan Roman, v knižnici sa k nemu pridal i primátor Ľudovít Barát.

Katarínska a mikulášska zábava

Skalickí seniori si pred blížiacim sa koncom roka pripravili dve zábavy. V Domove pre seniorov to bola katarínska pre klientov zariadenia a v Dome kultúry pre členov Jednoty dôchodcov mikulášska. Organizátori na obe pozvali predstaviteľov mesta Skalica. V domove sa prihovoril a príjemnú zábavu poprial primátor Ľudovít Barát, v Dome kultúry sa k nemu pripojil aj viceprimátor Milan Roman a vedúca oddelenia sociálnej starostlivosti a zdravotníctva Mestského úradu v Skalici Gabriela Patková.

POZVÁNKY

13. január, Námestie slobody, 10:00 hod
STRETNUTIE PRIAZNIVCOV AUTOMOBILOV ZNAČKY SAAB
V ostatných rokoch organizujú tieto stretnutia spoločne SAAB CLUB SLOVAKIA a priateľský klub SAABunderground z Moravy, a to striedavo na Morave a na Slovensku. V januári 2018 sa zraz uskutoční v mestách Skalica a Holíč, pričom o 10.00 h sa účastníci stretnú na Námestí slobody v Skalici a po spoločnom programe sa presunú na parkovisko Holíčskeho zámku, kde budú približne od 14.00 h. Podrobné informácie o programe stretnutia nájdete na stránke:
saabclubslovakia.sk/pozvanka-na-saab-support-convoy-2018.

13. januára, Dom kultúry, 20:00 hod
XXIV. REPREZENTAČNÝ PLES MESTA SKALICA
Do tanca hrá ĽH Skaličan a TIP TOP Band Erika Rangla. Hosť večera Robo Opatovský.

27. januára, Dom kultúry, 19:30 hod
25. ROČNÍK PLESU VINOHRADNÍCKEHO SPOLKU SKALICA
V programe sa predstaví DFS Skaličánek, do tanca zahrá skupina Black and White, FS Skaličan a nebude chýbať bohatá tombola.

10. februára, Dom kultúry, 20:00 hod
7. FAŠIANGOVÝ PLES VÍNNEJ CESTY ZÁHORIE
Do tanca hrajú hudobná skupina Black & White a cimbalová hudba Pláňava.

Predvianočné podujatia Záhorského múzea

Na piatok 8. decembra pripravilo Záhorské múzeum, ako každý rok v predvianočnom čase, dve podujatia. Prvým bola vernisáž výstavy pod názvom Ľudový odev na Záhorí – tradícia a dnešok. V podvečer sa v Dome kultúry konal tradičný predvianočný koncert múzea. Pred ním riaditeľka Viera Drahošová poinformovala návštevníkov o činnosti múzea v roku 2017. Potom sa predstavilo hudobné zoskupenie Flair ensemble s programom Čas rozjímání, čas radosti.

Vráťme sa ešte k výstave. Pripravili ju pracovníci múzea a predstavujú na nej viaceré exponáty z vlastných zbierok. Je venovaná tradičným a súčasným podobám ľudového odevu na Záhorí. Výstava mapuje lokálne formy sviatočného a obradového mužského a ženského odevu, vychádzajúc z historického vývoja Záhoria rozdeleného na panstvá. Prostredníctvom kompletných odevov inštalovaných na figurínach, jednotlivých súčiastok, textov a obrazového materiálu oboznámi návštevníka s podobami skalického, holíčskeho, šaštínskeho, senického, jablonického, moravskosvätojánskeho, malackého a plaveckého ľudového odevu v minulosti.

Panelová časť výstavy charakterizuje druhy a lokálne formy ľudového odevu na Záhorí, jednotlivé krojové komplety, rôzne krojové súčiastky a ponúka podrobnejšie informácie k vystaveným predmetom. K vystaveným exponátom zo zbierkového fondu etnológie Záhorského múzea patria okrem kompletných odevov na figurínach aj osobitne vystavené súčiastky odevov, dokumentujúce ich rôznorodosť. Kým mužský odev zastupujú najmä vesty (lajblíky), košele a kožuchy, zo ženského odevu sú to rubáše, sukne, kacabajky a čepce. Poslednú časť výstavy predstavujú fotografie dokumentujúce súčasnú podobu ženského ľudového odevu na Záhorí, ktoré skrátenou formou zachytávajú postup ich obliekania. Záhorské múzeum vydalo k výstave rovnomenný katalóg. V predaji bude i kniha etnológa Mojmíra Benžu s názvom Tradičný odev Záhoria.

V kultúrnom programe vernisáže vystúpil Mužský zbor Kúcané. Kurátormi výstavy boli odborní pracovníci Záhorského múzea v Skalici Mgr. Dita Csütörtökyová, PhD. a PhDr. Richard Drška. (tlačová správa)

Výstavu Ľudový odev na Záhorí – tradícia a dnešok môžete navštíviť do 23. februára 2018.

Výzva a prosba Záhorského múzea

Už pred prvou svetovou vojnou boli v Skalici snahy o založenie Telovýchovnej jednoty Sokol. K ich zavŕšeniu prišlo po ukončení vojny a niekoľko dní po vzniku Československej republiky, 10. novembra 1918, začala jednota ako prvá na Slovensku oficiálne fungovať.

Záhorské múzeum v Skalici spolu s TJ Sokol Skalica pripravuje k 100. výročiu založenia TJ Sokol výstavu, ktorá by priblížila princípy sokolskej myšlienky, ale predovšetkým jej históriu a pôsobenie v Skalici. V roku 1922 si členská základňa Sokola svojpomocne vybudovala Sokolovňu (prvú na Slovensku) prestavbou bývalej mliekarne a sústredil sa v nej popri športe a cvičení široký okruh aktivít kultúrno-spoločenského života mesta. Po zrušení spolku a jeho činnosti v roku 1938 prišlo ku krátkemu obnoveniu po skončení druhej svetovej vojny v roku 1945, no od roku 1948 bola na dlhé obdobie opäť zakázaná. So zmenou politicko-spoločenských pomerov TJ Sokol v Skalici 31. januára 1991 obnovil svoju činnosť – už bez budovy Sokolovne.

Obraciame sa na Vás s prosbou o zapožičanie predmetov súvisiacich s činnosťou TJ Sokol v Skalici a okolí (sokolskú uniformu, prípadne jej súčasti, cvičebné oblečenie – úbory a ich súčasti, cvičebné náradie, odznaky, propagačné predmety sokolskej myšlienky, jej predstaviteľov, sokolských zletov, fotografie, články, letáky, plagáty, pozvánky, pamätnice). Týka sa to i činnosti TJ Sokol po obnovení v roku 1991.

Ďakujeme.

KONTAKT

Záhorské múzeum v Skalici, Námestie slobody 13, 909 01 Skalica;

tel: +421 (0)34/664 4230, +421 (0)34/664 4253;

mail: zahorskemuzeum@zahorskemuzeum.sk, zahorskemuzeum@zupa-tt.sk

Kontaktné osoby: PhDr. Viera Drahošová, riaditeľka; Mgr. Eva Svíbová, kustódka, Mgr. Róbert Svíba, vedúci oddelenia zbierok

ŠPORT

Piaty Polda cup

V Holíči sa v piatok 15. decembra uskutočnil piaty ročník turnaja v sálovom futbale pod názvom Polda cup.

Prvýkrát bol medzinárodný, keď sa ho okrem slovenských zložiek PZ SR a mestských policií Skalice a Holíča zúčastnil aj tím Územného odboru Služby kriminálnej polície a vyšetrovania Hodonín. Nováčikom turnaja bolo družstvo Okresnej prokuratúry Skalica. Futbalistov privítali primátori Holíča Zdenko Čambal a Skalice Ľudovít Barát, ktorý potom aktívne povzbudzoval skalických mestských policajtov. Turnaj sa hral systémom každý s každým a najviac sa darilo policajtom Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru SR v Skalici. Druhá skončila Okresná prokuratúra Skalica a tretie Obvodné oddelenie Policajného zboru Skalica. MsP Skalica obsadila šiestu priečku. Najlepším brankárom turnaja bol vyhlásený Aleš Biskupič z odboru kriminálnej polície. Najužitočnejším hráčom sa stal Martin Uher z obvodného oddelenia Skalica.

Pohár Žigmunda Pálffyho

Šesť hokejových tímov siedmakov bojovalo na skalickom zimnom štadióne počas dvoch dní 28.-29. decembra v tradičnom turnaji o Pohár Žigmunda Pálffyho. Otvoril ho primátor Skalice Ľudovít Barát. Hralo sa systémom každý s každým, takže si chlapci a dievčatá poriadne zahrali. Víťazom turnaja sa stali hráči Púchova, na druhom mieste skončila Žilina a tretí boli domáci hráči MHKM, ktorí ako jediní v poslednom zápase turnaja porazili víťazný Púchov. Poháre a medaily odovzdali Žigmund Pálffy a viceprimátor Skalice Milan Roman.

MHKM na turnajoch

Od 27. decembra boli hráči MHKM na medzinárodnom turnaji kategórie 3+2 a 4. tried v Kroměříži. Turnaj bol rozvrhnutý do 3 dní. Dopoludnia mladší hrali minihokej a štvrtáci po obede na celé ihrisko. Časovo náročný program všetci zvládli na výbornú. Za účasti hráčov z Čiech, Slovinska, Srbska a Slovenska si naši malí hokejisti zahrali kvalitné zápasy. Najmladší obsadili 4. a 5. miesto. Štvrtáci predviedli výborné a vyrovnané výkony a postúpili do finále, kde prehrali s domácim tímom 1:4. 6. ŠHT bola v rovnakom termíne v Púchove, kde na turnaji s medzinárodnou účasťou obsadili 7. miesto. Piataci ukončili vianočný program na turnaji v Žiline od 3. do 5. januára.

Futbalisti v príprave

3. januára sa pod vedením trénera Jozefa Kostelníka prvýkrát stretli členovia A-tímu MFK Skalica na začiatku zimnej prípravy. Ako už býva u každého futbalového tímu pravidlom, aj v Skalici zima prinesie zmeny v kádri. O tom, aké budú, resp. ktoré budú definitívne, sa dozvieme pravdepodobne až tesne pred začiatkom jarnej časti súťaže. Prvé mená však určite budú známe počas januára. V tom prípade si o nich povieme vo februárovom vydaní pressu. V januári sa Skaličania opäť zúčastnia zimnej Tipsport ligy, v ktorej si sily zmerajú s 1. SC Znojmo (13.1), FC Zbrojovkou Brno (17.1.) a FK Pardubice (20.1.). Prvý domáci prípravný duel je naplánovaný na 3. februára, ale miesto a čas sa ešte bude upresňovať podľa aktuálnej poveternostnej situácie.

Obnovený šachový turnaj

Vo štvrtok 28. decembra sa v hoteli Sv. Ludmila uskutočnil obnovený šachový turnaj O pohár primátora mesta Skalica za účasti 60 šachistov. Privítal ich viceprimátor Milan Roman, predseda Šachového oddielu Skalica. Turnaj otvoril primátor Ľudovít Barát. Po celodennom sústredení nad šachovnicami sa uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie. Primátor odovzdal pohár za prvé miesto v kategórii dospelých Josefovi Mudrákovi z Kroměříža a v kategórii mládeže do 15 rokov Andrei Slabej z Piešťan.

Rekordný počet bežcov

V sobotu 16. decembra sa konal 27. ročník medzinárodného cestného behu Hodonín – Holíč – Skalica. Na štart v Hodoníne sa postavilo rekordných 477 pretekárov, na ktorých čakala trať dlhá 12,5 kilometra. Počasie bežcom tento rok mimoriadne prialo – nebola zima a nefúkalo. Klasifikovaných v cieli bolo napokon 430. Do Skalice ako prvý dobehol Olexandr Matviichuk z bardejovského Demolexu. Najlepším Skaličanom bol Zdenko Zalubil na 20. mieste. Najrýchlejšou ženou sa stala Petra Kamínková z Olomouca. Prvýkrát sa hodnotila i kategória družstiev. Prvý bol AK Kroměříž, druhý domáci AŠK Grafobal a tretí tím behame.sk. Najlepších troch bežcov v oboch kategóriách v cieli dekoroval primátor Ľudovít Barát a predsedníčka komisie pre vzdelávanie, mládež a šport Jana Rekošová.

Benefičný vianočný turnaj

V sobotu 2. decembra sa uskutočnil IV. ročník Vianočného benefičného futbalového turnaja, ktorý organizovala firma Schaeffler Skalica. Zúčastnilo sa ho päť tímov – Didaktik, Protherm Production, Schaeffler, Aproxima a OZ Kovo Schaeffler Skalica. Bez účasti tímu finančne akciu podporila aj firma Danex Slovakia. Prvenstvo dosiahli futbalisti tímu Schaeffler. Na druhom mieste skončila Aproxima a tretie miesto si z turnaja odniesol tím Protherm Production. Turnaj však nebol len o športových výkonoch. Stretnutia sa zúčastnili klienti a zamestnanci Zariadenia pre seniorov a Jesénie Skalica, a práve pre nich bola vďaka zúčastneným firmám vyzbieraná čiastka 5480 Eur. Tieto financie budú použité na revitalizáciu a modernizáciu vonkajších priestorov zariadení, aby mohli klienti ešte plnohodnotnejšie a príjemnejšie tráviť spoločný čas. A obyvatelia Domova, členovia speváckeho súboru Rozmarín, sa všetkým poďakovali najznámejšou futbalovou piesňou Zelená je tráva.

Hokej

Ako sa darilo hokejistom HK Skalica v decembri? Odohrali desať zápasov s bilanciou šiestich výhier v riadnom hracom čase, dvoch v predĺžení, resp. po samostatných nájazdoch a dvoch prehier. Prehra s Dubnicou bola vôbec prvá v sezóne na domácom ľade.

Skalica – N. Zámky 13:3, Skalica – Dubnica 4:5, Trnava – Skalica 1:8, Prešov – Skalica 4:0, Skalica – Michalovce 5:1, P. Bystrica – Skalica 4:5sn, Skalica – S.N.Ves 2:1, HC Bratislava – Skalica 1:2pp, Skalica – Topoľčany 5:1, N. Zámky – Skalica 2:7.

Pridajme ešte dva známe výsledky prvých zápasov v novom roku. V piatok 5. januára Skaličania vyhrali v Dubnici 5:4 po predĺžení a v nedeľu doma porazili Trnavu 3:2.

Program: 10.1. Skalica – Prešov, 17.1. Michalovce – Skalica, 19.1. Skalica – P. Bystrica, 24.1. Skalica – S.N.Ves, 26.1. Skalica – HC Bratislava, 31.1. Topoľčany – Skalica, 2.2. Skalica – Trnava, 7.2. Skalica – Dubnica, 9.2. Skalica – Trnava – koniec základnej časti.

Najlepšie finále v histórii

V dňoch 29.-31.12. sa uskutočnili v tenisovej hale Grafobalu a.s. Skalica halové regionálne majstrovstvá západoslovenskej oblasti v kategórii žien. Turnaja sa zúčastnilo celkom 19 hráčok. Za domáci klub AŠK Skalica štartovali tri hráčky. Michaela Romančíková vypadla v prvom kole s nasadenou hráčkou číslo 1 Laurou Maluniakovou hladko 0/6, 0/6. Patrícia Ptáčková s hráčkou číslo dva podala bojovný výkon, ale na víťazstvo nestačil. Prehrala 3/6, 3/6. Najmladšia Agáta Provazníková v derby s Klárou Čelustkovu z TK 77 Skalica mala v závere viacej kľudu a zvíťazila po dramatickom teabreaku v druhom sete 7/5, 7/6 - teabreak 11/9.

Vo finále sa stretli hráčky, ktoré preukázali v priebehu turnaja najvyrovnanejšie výkony. Suverénna Laura Maluniaková a mladá Klára Ondrejčeková. Po dve a štvrť hodinovom boji sa celkovou víťazkou stala Klára Ondrejčeková. Po jednoznačne prehratom prvom sete ďalšie dva vyhrala (0/6, 7/5, 6/4). Usporiadatelia sa zhodli, že toto finále bolo v dovtedajšej histórii najdramatickejšie a najkvalitnejšie.

Hokejbalisti porazili lídra

Aj v decembri ešte boli na programe posledné kolá jesennej časti najvyššej hokejbalovej súťaže. Skaličania 2. decembra porazili zatiaľ jednoznačného lídra Považskú Bystricu 3:2 a pripravili jej iba druhú prehru v sezóne. O týždeň neskôr v Martine po divokej prestrelke vyhrali 7:5.

Hokejmarket je aktuálne na štvrtej priečke s 32 bodmi o skóre za LG Bratislava. Prvá Považská Bystrica má 46 bodov, ale o tri zápasy viac ako Skaličania.

Určite príjemný je pohľad na tabuľku produktivity, ktorej kraľuje Richard Válek, ktorý nazbieral v 15 zápasoch 37 bodov (18+19), tretí je Milan Rampáček 26 (8+18) a jedenásty Jaroslav Martinusík 20 (11+9).

Súťaž pokračuje koncom februára

Všeobecná povaha januára

Ostrá zima v mesiaci jan. Prináša vo 100 rokoch 59-krát dlhau zimu a 41 krátke zimy; levná povetrnost na proti tomu vo 100 pádoch 66 dlhých a 34 krátkych zim slubuje. – V jan. býva obyčajne 17 dní kde mrzne, medzi nimi 9 s tuhou zimou; v premeru býva 16 dní, kde sneh padá alebo prší. Ked tlakomer (barometer) po levnom povetrí pomalí vystupuje, dá sa najprv hmla, potom jasná obloha so zimou očakávat; ak ale tlakomer skoro vystupuje, pri severo-východnom vetru krátka zima nastane. Padanie tlakomeru zvestuje západný vietor s odmäkom.

(Domová pokladnica, ed. D.G.Lichard, Skalica 1863)

Múdrosť predkov na každý deň

JANUÁR

1. "Ked boh s nami -
2. Kdo proti nám"?
3. Časté vinše, malé skutky.
4. Kňazstvo na koledách
5. Nové riadne práce v roku.
6. Kapce v poctivosti
7. Doba „3 královej zimy."
8. Vlci a líšky hladujú.
9. Nedostatok mlinskej vody.
10. Vajcia v najlepšej cene.
11. Prvé svatobné ohlášky.
12. Poznať, že dňa pribúdza.
13. Pilné práce v horách.
14. Gazda krm prezerá.
15. Pradivo sa rozmnožilo.
16. Doba častejších nemocí.
17. Čerstvá ovocina vzácna.
18. Prvé sobáše a svatby.
19. Husle, barbora majú pilno.
20. Dobré husy nesú.
21. Zajac štepu nebezpečný.
22. Obloha v najvätšej kráse.
23. Hostiny z údeniny.
24. Medveď sa obracia.
25. Starosť o teplé hrady.
26. Malé trhy v mestách.
27. Deň je o hodinu dlhší.
28. Pol fašangov za nami.
29. Málo kráv dojí.
30. Prípravy krosen k práci.
31. Dobrý čas pre divadlo.

Skalica včera a dnes

Stojíme na Kráľovskej ulici, ktorá dostala meno podľa povesti, že v jednom z domov na tejto ulici sa narodil kráľ Belo II. slepý. Konkrétne sa pozeráme na vyústenie tejto ulice na námestie. Domy po ľavej strane sú dispozične identické s tými spred niekoľkých desaťročí, možno storočia. Všetky štyri majú iba mierne zmenené štruktúry fasád - upravené rozmery a umiestnenie okien a dverí, tak, ako si to tá ktorá doba žiadala. K značnej zmene prišlo na pravej strane. Dodnes pôvodné ostali iba prvé dve stavby - Mittákovský dom (dnes sídlo Záhorského múzea) a vedľajšia budova, ktorá tiež slúži múzeu. Ďalšie dve stavby boli po druhej svetovej vojne zbúrané, Skaličania si určite pamätajú, že dlhé roky tu bol prázdny priestor. Po dlhoročných reštitučných peripetiách a táto časť ulice opäť zastavala. Budovy však dostali nový vzhľad, ale architektonicky sa veľmi vydarili a našťastie vôbec „nekričia" novou dobou. Mierne bola upravená dispozícia komunikácií - chodníky po oboch stranách boli kedysi o čosi užšie. V pozadí sa vypína dominanta námestia farský kostol sv. Michala archanjela. Z tejto strany je zreteľný „odtlačok zubu času" na fasádach, ktoré sú dnes v podstatne lepšom stave (a tiež kompletne obnovená strecha). Na staršej fotografii je iba veľmi nepatrne vidieť nízke oplotenie okolo kostola. To sa už dávnejšie zrušilo a upravil priestor okolo kostola a tiež povrch komunikácií v rámci projektu Mestský cestovný ruch.

Čo sa písalo v roku 1863?

Vyháňanie z ovseného pola

Od nepamäti ludskej až do našich čias udržal sa vo vrchovatých krajinách Bavorska podivný, mravy spoluobyvatelov súdu podrobujúci obyčaj, ktorý meno *„vyháňania z ovseného pola"* (Haberfeld-treiben) nosí. Keď osoby stavu manželského výstupky pohlavné spáchaly, alebo keď sa úžerníctva, skupáństva, klamu atd. urážlivým spôsobom dopustily, ustanoví sa proti ním, a to síce tajným spôsobom, súd *„vyhnania z ovseného pola"* a takto sa vykoná: v uloženú nočnú hodinu dostaví sa pred dom hriešnika i výše sto mužov, ktorí tvári sadzou začiernené, v rukách ale staré hrnce, panvice, píšťaly, zkazené husle, trúby a iné všelijaké nástroje k *„mačacímu koncertu"* majú; ba jední z nich fakle nosia, aby celé divadlo osvietili; trebas ale daktorí účastníci tajného súdu 5, 6 hodin cesty konať majú, predca sú „na minútu" pohotove. Keď je všetko pripravené, strážnici súdu zastavujú s delaka vozy ces miesto prechádzať majúce; ale zvedaví svedkovia pripúšťajú sa s výhražkou, aby žiadon pokus k prekazeniu súdu nepodnikli, síce žeby *„na papier dostali".*

Razom počne pekelný hluk nástrojov a spolu s ním zavíjanie účastníkov, medzi ktorým sa meno hriešnika vyvolá. Na to vyvolanie on sa bez odkladu v košeli, u osvetleného, otvorenného obloka dostaví a beda jemu, keby chcel okolkovať. Keď posmešný hluk na dané znamenie utíchne, vystúpi jedon bližšie k domu, ktorý sa volá sudcom, a počne *„v mene cisára Karla V"* hriešnikovi vo veršoch hanobné jeho skutky vyčítať čo všetko účastníci hlučným posmechom sprevádzajú. Keď sa čítanie sentencie už dokonalo, sudca ešte dodá mu výstrahu, aby sa polepšil a pokáže s delaka na mena spoluobyvatelov, ktorí najbližšímu súdu prepadnú, akby sa nepolepšili. Napokon dá sa silné zahvizdnutie počuť a celý tajný húf zmizne na všetky strany. Ak sa dajaká škoda na dome stala, účastníci složia do obloka peňažitú náhradu, v papieriku schovanú.

SKALICKÝ PRESS – JANUÁR 1/2018, informačný mesačník mesta Skalica. Ročník 23. Vydáva Mestský úrad Skalica, Námestie slobody 10, 909 01 Skalica, IČO 00 309 982. Vychádza v prvý pracovný týždeň v mesiaci. Distribúciu zabezpečuje Slovenská pošta, a.s. bezplatne do všetkých poštových schránok v meste Skalica. Redakčná rada: Miroslav Minďáš, Jana Koutná, PhDr. Viera Drahošová, Mgr. Ľudovít Košík, Ing. Michal Čunderlík. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Zodpovednosť za obsah zverejnených písomných alebo fotografických materiálov nesie autor. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej reklame a inzercii. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň DURLÁK Senica. Odovzdané do výroby 9. januára 2018. Náklad 7000 výtlačkov. EV 5563/17. ISSN 1339-2824. redakciapress@mesto.skalica.sk